

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

_____ Анатолій ДІБРОВА

“16” травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри організації
підприємництва та біржової діяльності

Протокол № _____ від _____ 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Микола ІЛЬЧУК

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Економіка підприємства»

_____ Тетяна ГУЦУЛ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бізнес-планування підприємницької діяльності

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма: Економіка підприємства

Факультет: економічний

Розробники:

професор кафедри організації підприємництва та біржової діяльності, д.е.н.,

професор Віталій РАДЬКО.

доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності

к.е.н., доцент Іван КОНОВАЛ.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
Бізнес-планування підприємницької діяльності

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>магістр</i>
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>
Освітня програма	<i>«Економіка підприємства»</i>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>обов'язкова</i>
Загальна кількість годин	<i>120</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>4</i>
Кількість змістових модулів	<i>2</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>-</i>
Форма контролю	<i>екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної форми здобуття вищої освіти	
Курс (рік підготовки)	<i>1</i>
Семестр	<i>1</i>
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>0 год.</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – формування системи теоретичних знань із бізнес планування, набуття практичних навиків складання бізнес планів та проведення їх експертизи.

Завдання – вивчення теоретичних засад бізнес-планування підприємницької діяльності суб'єктів господарювання та набуття практичних навичок щодо розробки і проведення експертизи бізнес-планів та оцінювання ефективності підприємницьких проєктів.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК6.Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК6.Здатність формувати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

СК11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН 5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

ПРН 15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	тижні	усьог о	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Маркетингове та виробниче обґрунтування підприємницького проекту							
Тема 1. Теоретичні аспекти бізнес-планування	1	8	2	2	-	-	4
Тема 2. Підготовча стадія розробки бізнес-плану	2	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Структура бізнес-плану	3	8	2	2	-	-	4
Тема 4. Галузь, підприємство та його продукція	4	6	2	2	-	-	2
Тема 5. Дослідження та аналіз ринку	5	8	2	2	-	-	4
Тема 6. План маркетингу	6	8	2	2	-	-	4
Тема 7. Виробничий план	7-8	12	4	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	х	60	16	14	-	-	30
Змістовий модуль 2. Організаційний та фінансовий план підприємницького проекту							
Тема 8. Організаційний план	9	9	2	2			5
Тема 9. Фінансовий план	10-11	13	4	4			5
Тема 10. Оцінка ризиків і їх страхування	12	9	2	2			5
Тема 11. Оформлення і презентація бізнес-плану	13-14	11	2	4			5
Тема 12. Ситуаційні особливості обґрунтування бізнес-плану	15	9	2	2			5
Тема 13. Експертиза бізнес-плану	х	9	2	2			5
Разом за змістовим модулем 2	х	60	14	16	-	-	30
Усього годин		120	30	30	-	-	60

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні аспекти бізнес-планування	2
2	Підготовча стадія розробки бізнес-плану	2
3	Структура бізнес-плану	2
4	Галузь, підприємство та його продукція	2
5	Дослідження та аналіз ринку	2
6	План маркетингу	2
7	Виробничий план	2
8	Організаційний план	2
9	Фінансовий план	4
10	Оцінка ризиків і їх страхування	2
11	Оформлення і презентація бізнес-плану	4
12	Ситуаційні особливості обґрунтування бізнес-плану	2
13	Експертиза бізнес-плану	2

	Усього	30
--	--------	----

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні аспекти бізнес-планування	4
2	Тема 2. Підготовча стадія розробки бізнес-плану	6
3	Тема 3. Структура бізнес-плану	4
4	Тема 4. Галузь, підприємство та його продукція	2
5	Тема 5. Дослідження та аналіз ринку	4
6	Тема 6. План маркетингу	4
7	Тема 7. Виробничий план	6
8	Тема 8. Організаційний план	5
9	Тема 9. Фінансовий план	5
10	Тема 10. Оцінка ризиків і їх страхування	5
11	Тема 11. Оформлення і презентація бізнес-плану	5
12	Тема 12. Ситуаційні особливості обґрунтування бізнес-плану	5
13	Тема 13. Експертиза бізнес-плану	5
	Усього	60

5. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- модульні тести;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс «Бізнес-планування підприємницькій діяльності». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1796>
- Ільчук М.М., Коновал І.А., Барановська О.Д. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2024. 245 с.
- Ільчук М.М., Коновал І.А. Бізнес-планування підприємницької діяльності в АПК. Методичні вказівки до вивчення дисципліни, виконання практичних і самостійних завдань, дистанційного навчання для підготовки фахівців ОС «Магістр» спеціальності 051 «Економіка». Київ: НУБіП України, 2023. 40 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

- Shust O. A., Kotvytska N. M., Radko V. I., Horlachuk M. A., Kukina N. V. Innovation and investment determinants of the development of the agro-food sector of Ukraine. Multidisciplinary Science Journal. 2024. Vol. 7(1), 2025024. <https://doi.org/10.31893/multiscience.2025024>
- Bohdanova O., Havryk O., Nikitchenko S., Nikolaevych O., Radko V. Economic socialization of entrepreneurship of rural territories to ensure the well-being of the population of Ukraine. Rivista Di Studi Sulla Sostenibilita. 2022. №2. P.225-246. <https://www.francoangeli.it/riviste/articolo/72495>
- Ніценко, В., Іващенко, А., Радько, В., Середя, В., Кузьменко, О., & Дімов, І. (2024). Фінансовий потенціал розширення можливостей малого підприємства в умовах сталого розвитку. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 6(59), 261–272. <https://doi.org/10.55643/fcapt.6.59.2024.4524>

4. Свиноус І. В., Радько В. І., Присяжнюк Н. М., Іванько В. М., Костюк О. М., Формування системи ризик-менеджменту сільськогосподарських підприємств в повоєнний період Інвестиції: практика та досвід. № 12/2024. С.73-78.<https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.12.72>
5. Chikov I., Radko V., Marshalok M., Tepliuk M., Petrenko O., Sharko I., Sitkovska A.. Economic development of agricultural food enterprises on an innovative basis. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022 No 1 (42). P.98-106 <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-76>
6. Svyrydenko D., Radko V., Mordous I., Zadorozhna O., Apelt H., Lisun Ya. . Sustainable development of universities in the context of the COVID-19 pandemic. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022. 3(44). P. 338–346. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3769>
7. Свиноус І.В., Радько В.І., Федорук Ю.В., Лозінська Т.П. Організаційні підходи до формування системи реалізації молока як чинник підвищення ефективності виробництва молока. Інноваційна економіка. №2, 2024. С.98-105. <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2024.2.12>
8. Гадзало Я.М., Лузан Ю.Я. Розвиток аграрного сектору економіки України в умовах євроінтеграції. *Економіка АПК*. 2021. № 8. С. 6-17.
9. Зарицька О. Л. , Симак А. В., Войцеховська В.В., Мирощенко Н.Ю. , Поліщук І.М. Бізнес-план: підручник. Львів: Видавництво "Новий Світ-2000", 2021. 243 с..
10. Ільчук П. Г., Фещур м, Якимів А. І. Бізнес-планування та управління проектами: навчальний посібник. Ільчука Львів : Новий Світ - 2000, 2019. 216 с.
11. Іванова, В.В. Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник / В Іванова. 2-е видання. Суми : Університетська книга, 2019. 443 с.
12. Ільчук М.М., Коновал І.А., Барановська О.Д. Бізнес-планування підприємницької діяльності. Навч. посібник. Київ: НУБіП України, 2024. 245с.
13. Ільчук М.М., Коновал І.А., Барановська О.Д., Євтушенко В.Д. Розвиток ринку зерна в Україні та його стабілізація. *Економіка АПК*. 2019. № 4 С. 29.
14. Ільчук М.М., Коновал І.А., Євтушенко В.Д. Управління конкурентоспроможністю продукції скотарства сільськогосподарських підприємств України. *Економіка АПК*. 2018. № 7 С. 83.
15. Лупенко Ю.О. Теоретико-методологічне забезпечення економічного розвитку аграрного сектору та сільських територій. *Економіка АПК*. 2021. № 6. С. 6-15.
16. Лупенко Ю.О., Андрос С.В. Система кредитних гарантій як інструмент збільшення фінансування малих і середніх аграрних підприємств. *Економіка АПК*. 2021. № 3. С. 6-19.
17. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Наказ від 02.04.2024 р. № 1049. Про затвердження форми типового бізнес-плану створення та функціонування фермерського господарства (особистого селянського господарства).

18. Нечипоренко О.М., Носенко Ю.М., Сінельник Л.М. Методологія оцінки ефективності діяльності науково-інноваційних кластерів. *Економіка АПК*. 2021. № 10. С. 61-71.
19. Пришляк Н.В. Оцінка ефективності використання індивідуальних біогазових установок для переробки біовідходів селянських господарств. *Економіка АПК*. 2021. № 3. С. 50-60.
20. Саблук П.Т. Наукове обґрунтування інноваційного розвитку в аграрній сфері. *Економіка АПК*. 2021. № 6. С. 16-25.
21. Шпикуляк О.Г., Ігнатенко М.М., Швець А.А. Концептуальні оцінки реалізації засад інклюзивного розвитку сільських територій за участі агрохолдингових інтегрованих формувань. *Економіка АПК*. 2021. № 3. С. 97-111.
22. Ярмач А. Бізнес – план «Відгодівля ВРХ. Інтенсивна технологія». URL: <https://agroday.com.ua/wp-content/uploads/2017/11/Biznes-Plan-vidgodivlya-VRH.pdf>